

Dotze escriptors fan el cim

Una ascensió als 2.700 metres al cim del Casamanya, muntanya emblemàtica d'Andorra, va marcar el moment culminant de la VII Trobada d'Escriptors al Pirineu, que durant tres dies aplegà en terres andorranes escriptors d'arreu dels Països Catalans.

Sebastià Alzamora i Maria de la Pau Janer, de Mallorca; Jordi Pere Cerdà, del Rosselló; Jaume Cabré, Ada Castells, Josep Maria Fenolleras, Jordi Tinyena i Vidal Vidal, del Principat de Catalunya; i Josep Dallerès, Joan Peruga, Albert Salvadó i Àlvar Valls, del Principat d'Andorra, són els dotze escriptors que van conèixer al petit país

Les trobades pirinenques d'escriptors van néixer a les valls d'Àneu, al Pallars Sobirà, amb el nom de Trobades a Àneu, de la mà dels infatigables menaires que són els aneuencs Ferran Rella i Joan Blanco, ànimes del Consell Cultural d'aquelles valls i de la revista *Àrnica*. Des de la sisena trobada, l'organització va passar al Departament de Filologia Cata-

LEO ABECASIS

Acte públic a la Massana. Taula rodona amb els escriptors d'Andorra.
D'esquerra a dreta: Albert Salvadó, Josep Dallerès, Àlex Broch (moderador), Joan Peruga i Àlvar Valls.

del Pirineu durant el cap de setmana del 30 de juny i els dies 1 i 2 de juliol, amb la finalitat, segons aclaria el programa, de "compartir espai pirinenc, taula i conversa i alhora seguir, de forma relaxada i lúdica, un programa de coneixença d'Andorra i de la seva història, la seva gent i el seu paisatge" i poder així incorporar la petja andorrana en la seva obra literària.

lana de la Universitat de Lleida, encapçalat per Ramon Sistac, i l'esdeveniment es va fer itinerant: l'any passat va tenir lloc a l'Alta Ribagorça i enguany el territori pirinenc triat ha estat Andorra, on la Trobada d'Escriptors ha trobat el suport d'Àgora Cultural, taula de coordinació de vuit associacions del país, l'ajuda institucional del govern andorrà i dels comuns de la Massana i d'Ordino

i el patrocini d'una entitat bancària.

Com cada any, els titulars de la Trobada han estat cridats a escriure cada un una peça literària inspirada en el territori pirinenc visitat i destinada a un llibre col·lectiu que s'edita d'un any per l'altre. A més dels dotze escriptors citats n'hi havia tres més (Joan Francesc Mira i Josep Palomero del País Valencià, i Antoni Morell d'Andorra) que per impediments personals van excusar la seva presència. L'aplec de lletraferits va moure també una quarantena de persones més, comptant-hi els organitzadors de la Universitat de Lleida i, per diversos motius de programació, l'escriptor Pep Coll, els crítics literaris Àlex Broch i Isidor Cònsul i els acompanyants de tots plegats.

Homenatge a Verdaguer.

L'ascensió al cim del Casamanya va adquirir un caire homenatge i va servir per retre homenatge al creador del català literari modern. Isidor Cònsul va ser l'encarregat de llegir als quatre vents, des del punt culminant d'un esquerp muntanyam, les impressions que Jacint Verdaguer va plasmar de la seva excursió a aquell pic a l'agost de 1893, el sisè dia de la seva estada a Andorra que culminava el recorregut pirinenc, preparatori del poema *Canigó*, que havia iniciat a Elna un mes abans.

En el silenci de l'alta muntanya, els visitants van resseguir el paisatge impressionant, guiats per la descripció feta per Verdaguer cent set anys abans: "Des de Casama-

nya se veuen sobretot les serres d'Andorra, des de Meners i Serreta, i tot lo rengle de cimes pirenaïques, fins a les que la clouen per migdia: la d'Enclar, les de Bescaran i Meranges, Salòria, Rubió i, per la portella del Valira, les serres d'Organyà i Montsec. Fontargent, pel nord-est, se veu al cap d'una serra ben dentada i aspra, darrere la qual torregen los cims de Carlit i les muntanyes de l'interior de l'Ariège”.

La sorpresa de fer l'ascensió en helicòpter no va impedir que l'espectacle grandios de la natura s'imposés a la impressió del vol, fins i tot en els més novells en la utilització d'aquest sistema de transport així mateix desconegut per Verdaguer, que solcava els camins a peu i calçat amb sabates de ciutat.

El retrat del papa. Un dels escriptors andorrans participants, el poeta Josep Dallerès, ex-síndic general de les Valls, va ser l'amfitrió d'honor a la Casa de la Vall, seu del Consell General o Parlament andorrà, on el grup va ser rebut oficialment per l'actual subsíndic, Miquel Alvarez Marfany. Dallerès va explicar als visitants les peculiaritats de les institucions d'aquest país amb set-cents anys d'existència i també algunes anècdotes de la seva època com a síndic general; com la que va protagonitzar ell mateix el dia que, zelós de la laïcitat de l'estat, va donar l'ordre de retirar el retrat del papa que des dels temps de la guerra mundial presidia l'hemicicle juntament amb el dels coprínceps.

Altres visites dels escriptors van ser cap al santuari de la Mare de Déu de Meritxell, patrona de les Valls, on el guardià de la casa, mossèn Ramon Rossell, els va emplaçar a cantar els goigs de la Verge; a la casa museu Areny Plandolit a Ordino on la comitiva va poder comprovar *in situ* un aspecte del tarannà andorrà, en veure com s'afegia a la visita el cap de govern, Marc Forné, arribat per sorpresa i vestit informalment, al conjunt monumental de la Cortinada i al paratge d'alta muntanya de la Coma del Forat.

El Museu del Llibre de la Massana. En un acte públic al poble de la Massana, Rosa Mari Sorribes, de l'Associació d'Escriptors d'Andorra, i Alex Broch, ambdós del comitè consultiu del Museu del Llibre de la Massana, van explicar la configuració d'aquest singular espai museístic que s'inaugurarà enguany mateix i que incidirà en tot allò relacionat amb els llibres i els seus autors.

L'acte es va complementar amb una taula rodona amb la participació dels escriptors andorrans, moderada per Alex Broch, i la presentació per l'editor de Proa, Isidor Cònsul, del llibre *Te de roca*, fruit del treball dels deu escriptors presents l'any passat a la trobada celebrada a l'Alta Ribagorça.

Isidor Cònsul llegeix Jacint Verdaguer al cim del Casamanya. La VII Trobada d'Escriptors al Pirineu ha tingut la seva seu a Andorra.

Àlvar Valls